

HÅLLBARHET BÖRJAR REDAN MED DESIGNPROCESSEN

MÖBLER OCH INREDNING FÖR HÅLLBARA ARBETS- OCH VARDAGSMILJÖER I LIVETS PROFESSIONELLA OCH SOCIALA RELATIONER, TILL FRÄMJANDE OCH STÖD FÖR MÄNNISKORS SAMVERKAN OCH INTERAKTION.

REJOIN

Ire. Design Emma Olbers. Svanenmärkt.

Vi ser arbetet med hållbarhet som ett naturligt sätt att skapa värde för såväl kunder, konsumenter, ägare, medarbetare och övriga intressenter.

VD HAR ORDET

Hållbar utveckling och ansvarstagande för oss är att skapa båda ekonomiska och sociala värden i form av lönsam tillväxt där socialt och miljömässigt ansvarstagande är integrerat i vår verksamhet och hela vår försörjningskedja. Vårt hållbarhetsarbete är en ständig förbättringsprocess. Vi ser arbetet med hållbarhet som ett naturligt sätt att skapa värde för såväl kunder, konsumenter, ägare, medarbetare och övriga intressenter.

Vårt centrala mål är att fortsätta skapa värden för generationer och jobba med tidlös och hållbar design. Design är det redskap, den process och specifika gestaltning som lägger grunden för alla aspekter av hållbarhet för en produkt och inredningslösning. Kvalitet, hållbarhet, innovation, passion och ansvarstagande genomsyrar våra val av form, material, arbetsmetoder och processer och inkluderas redan i design- och utvecklingsstadiet. Tidlöshet, livslängd och återbruk är fundamentala aspekter i designprocessen.

Vår målsättning är att arbeta med möbler och inredning för hållbara arbets- och vardagsmiljöer i livets professionella och sociala relationer, till främjande och stöd för människors samverkan och interaktion.

Det är av strategisk prioritet att utveckla vårt hållbarhetsarbete. Under året som kommer ska vi därför se över och granska vårt arbetssätt i relation till den internationella vägledande standarden för socialt ansvarstagande - ISO 26000. Vi vill säkerställa en bättre koppling mellan strategisk företagsledning i våra affärsområden och bolag till faktiska förbättringar för ekonomi, miljö, människor och samhälle. Som grund för vårt hållbarhetsarbete kommer vi även att utveckla dialogen med våra intressenter. Vi stödjer och arbetar med FN Global Compacts tio principer som bygger på internationella konventioner och deklARATIONER inom områdena: mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och anti-korruption. Som ett led i vår intressentdialog så mäter, redovisar och kommunicerar vi från och med 2011 vårt hållbarhetsarbete enligt Global Reporting Initiative's (GRI) riktlinjer. Vårt fokus är att skapa värde genom att prioritera det som är av vikt och är väsentligt för våra intressenter.

Anders Rothstein
Vd & koncernchef, Lammhults Design Group

LAMMHULTS DESIGN GROUP ÄR DEDIKERADE TILL ATT DRIVA SIN VERKSAMHET I ENLIGHET MED FN GLOBAL COMPACTS PRINCIPER OCH MED DEN VÄGLEDANDE STANDARDEN FÖR SOCIALT ANSVARSTAGANDE, ISO 26000 OCH DESS PRINCIPER:

Etiskt uppförande

Respekt för rättsstatsprincipen

Respekt för internationella normer och förväntningar

Respekt och hänsyn till intressenters krav och förväntningar

Ansvarstagande

Transparens

Försiktighetsprincipen

Respekt för de mänskliga rättigheterna

STYRNING OCH STRATEGI

Under året som har gått har koncernens övergripande riktlinjer för hållbar utveckling och ansvarstagande reviderats och sammanfattats i tre styrande dokument: en miljöpolicy, en uppförandekod samt en uppförandekod för leverantörer. Processer, aktiviteter och mål till dessa riktlinjer har utarbetats för att hållbarhetsarbetet ska bli en integrerad och levande del av vår företagskultur och verksamhet som beskrivs nedan. Vi har exempelvis redan kartlagt våra risker i vår leverantörskedja. Vi har även påbörjat ett arbete bland våra bolag för att utveckla processer för produktutveckling, arbetsmiljö och miljö.

Utgångspunkterna för utformningen av vår uppförandekod och övergripande policy är den vägledande standarden för socialt ansvarstagande - ISO 26000 och riktlinjerna i FN Global Compacts tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption. Grunden för dessa är FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna, Internationella arbetstagarorganisationens (ILO:s) deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen om miljö och utveckling och dess 27 principer samt FN-konventionen mot korruption.

LAMMHULTS DESIGN GROUPS HÅLLBARHETSVISION

Lammhults Design Groups produkter har en tradition av ansvarsfull och hållbar design och produktion. Våra produkters kvalitet och långa livslängd är en förutsättning för hållbar konsumtion. Vår ambition är att vara föregångare och möta internationella normer, juridiska och marknadsmässiga krav. Affärsetik, hög moral och integritet är integrerade delar av Lammhults Design Groups verksamhet och kontinuerliga strävan för en hållbar utveckling. Vi tar hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter när vi skapar och erbjuder produkter och tjänster. Vi ser till miljömässiga, sociala och ekonomiska effekter och strävar efter att minska risker i vår egen organisation, våra produkter och i värdekedjan. Samtidigt måste vår produktkvalitet alltid uppfylla våra kunders krav och förväntningar. Lammhults Design Group's vision för hållbar utveckling och socialt ansvarstagande ska genomsyra hela organisationen, värdekedjan och våra produkter och tjänster.

LAMMHULTS DESIGN GROUPS

HÅLLBARHETSMÅL

Lammhults Design Group har tagit fram fyra övergripande hållbarhetsmål för att nå en hållbar affärs- och samhällsutveckling och ständig förbättring.

---

1. Se till att Lammhults Design Groups kärnvärden, sociala och miljömässiga principer erkänns och integreras i varje bolags verksamhet

– Kommunicera och utbilda våra medarbetare och partners i vår uppförandekod.

---

2. Se till att vi jobbar med socialt och miljömässigt ansvarsfulla leverantörer

– Använda oss av leverantörer som arbetar systematiskt med metoder för att säkerhetsställa sitt sociala och miljömässiga ansvarstagande i sin verksamhet
– Använda oss av leverantörer som är certifierade enligt miljöstandarden ISO 14001

---

3. Öka andelen hållbar trä-råvara i våra produkter och stödja hållbart skogsbruk

– Öka andelen certifierad träråvara och komponenter från certifierat skogsbruk (FSC eller motsvarande) i våra produkter. Men vi ska även stödja och ta särskild hänsyn till små skogsbruk som inte har resurser för att genomföra eller upprätthålla ledningssystem och certifieringar för ansvarsfullt skogsbruk.

---

4. Minska miljöpåverkan av våra produkter och tjänster

– Öka antalet produkter som överensstämmer med god praxis och standarder som överensstämmer med "Nya Möbelfakta" och/eller "Svanen" eller motsvarande för krav på hållbarhet, miljö och socialt ansvarstagande.

ÅLDERSFÖRDELNING AV ANSTÄLLDA I KONCERNEN

Åldersintervall	< 30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	> 61 år	Totalt
Antal	46	92	118	98	46	400

ANTAL ANSTÄLLDA PER REGION

	Män	Kvinnor	Totalt
Sverige	139	93	232
Danmark	37	42	79
Tyskland	24	12	36
Övriga länder	30	23	53
Totalt	230	170	400

PERSONALOMSÄTTNING I ANTAL PER ÅLDERSGRUPP

Åldersintervall	< 30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år	> 61 år	Totalt
Börjat	10	8	3	3	0	24
Slutat	6	9	10	5	7	37

NÄRVARO OCH SJUKFRÅNVARO I SVERIGE, DANMARK OCH TYSKLAND

Arbetad tid	96,2 %
Sjukfrånvaro < 14 dagar	1,9 %
Sjukfrånvaro > 14 dagar	1,9 %

PERSONALOMSÄTTNING PER KÖN OCH REGION

	Män	Kvinnor	Totalt	%
Sverige	16	6	22	9 %
Danmark	3	5	8	10 %
Tyskland	1	1	2	6 %
Övriga länder	5	0	5	9 %
	25	12	37	9 %

VÅRT SOCIALA ANSVARSTAGANDE

Våra intressenter

Lammhults Design Groups hållbarhetsarbete genomsyras av intressentperspektivet genom kontinuerliga dialoger med våra intressenter. Under 2012 kommer vi att fördjupa och systematisera våra intressentdialoger för att få en bättre förståelse för intressenters krav och förväntningar och stärka våra relationer.

Som utgångspunkt i arbetet kommer vi att använda oss av standarden för socialt ansvarstagande - ISO 26000, dess metod och sju kärnområden: verksamhetsstyrning, de mänskliga rättigheterna, arbetsförhållanden, miljö, goda verksamhetsmetoder, konsumentfrågor och samhälls-engagemang och utveckling.

Medarbetare

Lammhults Design Group värdesätter etik, mångfald och jämlikhet och vill att vår personalsammansättning ska spegla vår omvärld och våra kunder. Koncernen har totalt 400 medarbetare i 13 länder. Av dessa är 230 män och 170 kvinnor. Åldersfördelningen är väl balanserad med en bra mix av yngre och äldre medarbetare.

Personalomsättningens fördelning på kön, region och åldersgrupper framgår av tabellerna ovan. Under 2011 uppgick den arbetade tiden till 96,2% av den totala arbetstiden och sjukfrånvaron var jämnt fördelad mellan korttids- och långtidssjukfrånvaro.

Koncernens kärnaffär bygger på våra medarbetare, deras kompetens och deras förmåga att utveckla produkter och lösningar för goda och stimulerande miljöer för arbete, lärande, möten och samvaro. Vi vill leva som vi lär. Därför vill vi också fortsätta att utveckla goda arbetsplatser och miljöer som präglas av engagemang och delaktighet samt erbjuder en god och stimulerande arbetsmiljö. Utveckling av ledarskap och medarbetarskap är centrala. Regelbundna medarbetarsamtal är ett viktigt verktyg och grund för varje medarbetares utveckling.

Som ett led i att kvalitetssäkra arbetsmiljöarbetet har våra två bolag Lammhults Möbel AB och Abstracta AB arbetat med att införa arbetsmiljöstandarden SIS-OHSAS 18001 under 2011 med målsättningen att certifiera sig under 2012.

Leverantörer

Koncernen bedriver egen tillverkning i Sverige, Danmark och Tyskland. Till stor del används lokala leverantörer. Med lokala leverantörer menas i detta sammanhang leverantörer inom respektive land.

För koncernen som helhet står lokala leverantörer för 71% av inköpsvärdet. Under 2011 reviderade vi vår uppförandekod och våra krav på våra leverantörer. Uppförandekoden liksom självvärderingsfrågor kommer att kommuniceras ut till våra leverantörer under 2012.

Val av leverantörer är främst beroende av kompetens, kvalitet, leveranstid, kostnad, etiska, sociala och miljömässiga aspekter. Lammhults Design Group ska ta fram en övergripande policy och metod för hur bolagen bör välja och utvärdera sina leverantörer.

Lammhults Design Group har även kartlagt risker i leverantörskedjan med hänsyn till sociala och etiska aspekter. Vi gör regelbundna besök hos våra leverantörer eftersom vi eftersträvar nära och långsiktiga samarbeten med våra leverantörer. Betydande leverantörer med risk besöks regelbundet av externa partners för gransknings- och utvecklingsarbete. Implementering av den reviderade uppförandekoden internt och i leverantörsledet är ett prioriterat mål för 2012.

Anti-korruption och mänskliga rättigheter

Risakanalys för brott mot bolagets uppförandekod som avser mutor och brott mot lagar och förordningar har genomförts för alla bolag i gruppen. Riskanalysen omfattar också risk för otillbörliga gåvor eller andra tilltag som sker för personlig vinning eller till förmån för någon annan part och inte för bolagets bästa. Genom riskanalysen har den reviderade uppförandekoden därmed också blivit förstådd och förankrad bland ledande befattningshavare. Riskanalys avseende brott mot mänskliga rättigheter, föreningsfrihet, barnarbete och tvångsarbete har också genomförts. För gruppens egna bolag med produktion i Sverige, Danmark och Tyskland där rättigheter och föreningsfrihet är skyddad genom lag bedöms inte någon risk föreligga. För några av bolagen finns leverantörer i Asien. Här bedöms risk föreligga varför det sedan tidigare har vidtagits åtgärder. Betydande leverantörer i Asien besöks frekvent för att utveckla våra leverantörer. Uppförandekoden och dess krav är kommunicerade och ska följas upp. Risken bedöms därför som låg för de leverantörer vi arbetar med. Arbetet med löpande uppföljning fortsätter under 2012 med de utvalda leverantörer vi samarbetar med.

ANDEL INKÖP FRÅN LOKALA LEVERANTÖRER 2011

FÖRDELNING AV EKONOMISKT VÄRDE PER INTRESSENT

Hållbarhet och hållbar utveckling för oss är att skapa ekonomiska värden i form av lönsam tillväxt där socialt och miljömässigt ansvarstagande är integrerat i vår verksamhet. Vi eftersträvar att skapa ekonomiska värden för ägare, anställda och andra intressenter. Vi ska bidra till en positiv samhällsutveckling och investera med ett klokt och långsiktigt perspektiv.

SKAPAT OCH FÖRDELAT EKONOMISKT VÄRDE 2011

Direkt tillskapat ekonomiskt värde	
Intäkter	753,8
Totalt direkt tillskapat ekonomiskt värde	753,8
Fördelat ekonomiskt värde	753,8
Rörelsekostnader, varav merparten till våra leverantörer	520,3
Löner, sociala avgifter och ersättningar till anställda	215,0
Betalningar till finansörer, netto	6,0
Betalningar till den offentliga sektorn i form av skatter	7,1
Totalt fördelat ekonomiskt värde	748,4
Netto ekonomiskt värde	5,4
Utdelning till ägarna	4,2
Behålls i verksamheter	1,2

VÅRT SAMHÄLLSENGAGEMANG

Flera av bolagen har etablerade samarbeten med skolor och lärosäten för studiebesök, praktik och examensarbeten. Lammhults Möbel har under lång tid samarbetat med högre utbildning för formgivare. Ett annat exempel är Scandinavian Eyewear som är fadderföretag till Internationella Handels-högskolan i Jönköping och har ett etablerat utbyte med Optikerskolan i Kalmar och Stockholm. Ett samarbete är också etablerat med Bäckadalsgymnasiets Industritekniska program (Modell och Design) i Jönköping. Dessa samarbeten är av stort värde och berör vår affärsverksamhet och framtida utveckling. Vi vill fortsätta att utveckla vår samverkan med skola och akademi.

VÅRT MILJÖANSVAR

Under året har Lammhults Möbel och Abstracta arbetat fram ett integrerat ledningssystem som infrar kraven för ISO9001 och ISO14001. Revision är genomförd och certifikat är erhållna. Grunden är lagd för fortsatt målstyrt förbättringsarbete.

Genom att vara först med Svanen-godkännande enligt de nya och höjda kraven för möbler (Svanen 4.0), visar Ire Möbel vägen med soffan Rejoin av Emma Olbers. Rejoin är också deklarerad enligt Nya Möbelfakta.

Voice har tagit fram förvaringssystemet No 5, som är deklarerat enligt Nya Möbelfakta. Redovisning av förpackningsmaterial och råvaror till lackering och limning framgår av tabellen på sidan 39. Av redovisningen framgår att wellpapp (som baseras på förnyelsebara råvaror) dominerar som förpackningsmaterial. Lammhults Biblioteksdesign AS har under 2011 genomfört ett projekt för reduktion av förpackningsmaterial. Resultatet är en signifikant reduktion med 40 % färre artikelnummer och 33 % mindre åtgång av material. Reduktionen motsvarar mer än 10 ton wellpapp/år samt mer än 5 ton trä/år.

Abstracta har genomfört materialoptimeringsprojekt under 2011. En revision av aluminiumprofiler för väggsystemet Plentywall har resulterat i en reduktion motsvarande 1,3 ton aluminium per år. En optimering av glasskrivtavlor till Alumi Combi har reducerat glasmängden med nära 1 ton för motsvarande årsvolym.

Bolagens energianvändning framgår av tabellen på sidan 39. Samtliga enheter i Sverige är uppvärmda med fjärrvärme som är ett miljövänligt alternativ. Enheterna i Danmark och Tyskland värms med fossila bränslen (gas respektive olja). Sammantaget står fjärrvärmerna för 70% av uppvärmningsbehovet i koncernen. Samordnad elupphandling för enheterna i Sverige är genomförd avseende miljö-el. Lammhults Möbel och Ire Möbel använder el från förnyelsebara källor under 2011. Övriga enheter i Sverige är anslutna till avtalet med miljö-el från 2012. Denna åtgärd sänker gruppens CO₂-emission med ca 325 ton under 2012. Ett prioriterat mål under 2012 är fortsatta insatser för att reducera energi- och materialåtgång.

Redovisning av CO₂-emissioner från användning av energi för uppvärmning och drift framgår av tabellen på sidan 39. Uppgifter för CO₂-emission från transporter redovisas inte då endast ett begränsat antal leverantörer i nuläget kan lämna en emissionsredovisning. Uppgifterna för CO₂-redovisning baseras på uppgifter från leverantörerna av el och fjärrvärme samt utsläpp från uppvärmning med naturgas och olja. I tabellen på sidan 39 visas Lammhults bolags totala vattenförbrukning. Vatten används i mycket begränsad omfattning i tillverkningsprocesser, varför volymen per bolag speglar antalet anställda.

Avfall redovisas i tabellen på sid 39. Av tabellen framgår att materialåtervinning är den dominerande metoden för avfallshantering vilket är viktigt för ett hållbart samhälle.

MATERIALANVÄNDNING

Fabriksanläggningar	Lammhults Möbel AB Sverige	Voice AB Sverige	Ire Möbel AB Sverige	Borks Patenttavler A/S Danmark	Lammhults Biblioteksdesign AB Sverige	Lammhults Biblioteksdesign A/S Danmark	Schulz Speyer Bibliotekstechnik AG Tyskland	Scandinavian Eyewear AB Sverige	Summa 2011
FÖRPACKNINGSMATERIAL									
Well (kg)	147 487	55 470	11 377	7 780	7 100	41 000	2 200	5 033	277 447
Plast (kg)	7 846	420	3 810	19 389	-	-	1 900	246	33 611
Trä (kg)	5 559	29 625	-	25 984	-	25 000	-	-	86 168
ANDRA RÅVAROR									
Pulverlack (kg)	2 338	-	-	-	-	21 000	-	-	23 338
Våtlack (kg)	3 561	-	-	-	-	-	-	-	3 561
Lim (kg)	5 633	62	2 356	17 557	-	-	-	-	25 608
ENERGIFÖRBRUKNING									
Olja (kWh)	-	-	-	-	-	-	110 580	-	110 580
Naturgas (kWh)	-	-	-	369 952	-	1 544 081	-	-	1 914 033
El (kWh)	1 555 991	426 141	285 612	229 898	306 000	593 325	76 808	262 193	3 735 968
Fjärrvärme (kWh)	3 085 449	413 400	619 300	-	263 000	-	-	175 651	4 556 800
Vattenförbrukning (m ³)	1 022	477	326	249	380	455	261	232	3 402
CO ₂ -redovisning från uppvärmning och el (kg)	80 222	175 659	1 991	182 732	108 966	589 459	66 481	97 876	1 303 386
AVFALL									
Farligt avfall (kg)	16 311	-	23	-	-	-	-	-	16 334
Deponi (kg)	15 340	-	-	17 770	-	-	-	-	33 110
Materialåtervinning av stål (kg)	27 580	629	-	-	8 760	124 000	-	-	160 969
Materialåtervinning av aluminium (kg)	-	-	-	4 080	-	-	-	-	4 080
Materialåtervinning av trä (kg)	77 800	51 660	-	-	-	-	4 690	-	134 150
Materialåtervinning av plast (kg)	6 500	4 855	1 120	3 060	-	-	-	-	15 535
Materialåtervinning av well (kg)	33 800	6 140	2 160	8 985	-	3 300	-	7 690	62 075
Materialåtervinning av papper (kg)	3 810	870	480	-	-	-	9 029	650	14 839
Brännbart avfall (Energiåtervinning) (kg)	45 430	17 280	12 340	60 280	19 610	15 600	10 400	9 130	190 070

OM REDOVISNINGEN

Lammhults Design Groups hållbarhetsredovisning för år 2011 är upprättad enligt riktlinjerna i den internationella rapporteringsstandarden GRI (Global Reporting Initiative) version 3.1 på nivå C. Som bilaga till redovisningen finns en GRI-korsreferenstabell. Denna finns endast i elektronisk form och laddas ner från www.lammhultsdesigngroup.com